

GRUDZIEŃ

21

ŚRODA

Dziś św. Tomasz
Jutro św. Hieronim

Wst. 100	achoo
7-40	1-24
Wst. 100	achoo
5-16	14-0
Di. dn. 8	Ubyto
7-44	9-2

Nowy audytor U. J. P. Rozprawy dyscyplinarne po feriach

Na Uniwersytecie Józefa Piłsudskiego zajdzie zmiana na stanowisku audytora, któremu, jak wiadomo podlegają dochodzenia dyscyplinarne. Wobec przejścia dotychczasowego audytora mgr. Zdzisława Niwińskiego na inne stanowisko, audytorem został mianowany mgr. Dobrosław Teleżyński.

PIÓRA wierz od zł. 2. ALBUMY -
TEKI skórzane
KARTY św. od gr. 5.
MATERIAŁY piśmienne

A. ŻULIŃSKI
TAMKA 50 przy ul. Kopernika

Trzech Turków przed sądem Niewinnie posadzonych

Przed sądem okręgowym w Sosnowcu odpowiadało trzech Turków: Omer Satyrgod, Sadyk i Hamid Aydinoglu, oskarżonych o popełnienie oszustw na rzecz kupców sosnowieckich. Przewód sądowy wykazał, że rzecz miała się

odwrotnie, gdyż Turcy padli ofiarą kilku kupców z powodu nieznajomości języka polskiego. Sąd wydał wyrok uniewinniający.

Wydobyła zwłoki

3-ich zasypanych górników
SOSNOWIEC, 20. 12. Akcja ratunkowa na nawiedzanej przed paru dniami katastrofą kopalni „Kazimierz” została ukończona. Wczoraj około północy drużyna ratownicza wydobyła z podziemi zwłoki trzech zasypanych górników. Z oględzin zwłok wynika, że górnicy ci ponieśli śmierć tuż po katastrofalnym załamaniu się stropu. Katastrofa spowodowana została nagłym wstrząsem podziemnym.

RYBY NA WIGILIĘ LOSOSIE, SANDACZE, SZCZUPAKI, DROB ANIELA SP. CHAJ, MOŻA 44

Celofanowa suknia przyczyną wypadku

BUKARESZT, 20. 12. W dniu dzisiejszym zmarła ofiara zagadkowego zajścia w restauracji „Bandy” p. Joanna Lahovary. Odniosła ona ciężkie poparzenia wskutek podpalenia jej celofanowej sukni przez towarzyszącego jej płk. Vulturescu. Płk. Vulturescu, który, jak donosiliśmy, popełnił bezpośrednio po wypadku samobójstwo, był szefem sztabu DOK w Bukareszcie. P. Lahovary, należąca do najwyższych kół towarzyskich Bukaresztu, osieročila 2-miesięczną córeczkę.

Tajna radiostacja w Cluj

BUKARESZT, 20. 12. W Cluj wykryto potajemną radiostację krótkofalową, która, jak się zdaje, uprawiała propagandę polityczną na rzecz Żelaznej Gwardii. Operatora stacji niejakiego Nattina aresztowano.

najkorzystniej nabyć można w firmie
W. KUCHARSKI
N. ŚWIAT 16 róg Al. 3-go Maja
Firma egzystuje od 1908 roku

ustawowe o charakterze ogólnym. Działalność ta miała reprezentantów w działaczach i fundatorach tej miary, co księżna Anna Danuta Mazowiecka, ks. Skarga, burmistrz Łukasz Drewno, ksiądz Boduen i wielu innych. W późniejszym okresie rozwojowym dobroczynności publicznej zapisała się nazwiska wybitnych działaczy społecznych, jak: Stanisław Staszko, ks. Falkowski, Hipolit Wawelberg.

Tak więc do wybitnych działaczy społecznych stolicy Polski został zaliczony przez kierowników wystawy „Warszawa wczoraj, dziś, jutro” zyd Hipolit Wawelberg, współwłaściciel domu bankowego „Wawelberg i Rotwand”. Posłuchajmy teraz co pisał o „zasługach” Hipolita Wawelberga i jego współnika dla społeczeństwa polskiego przed laty:

„P. P. Wawelberg i Rotwand to „wielcy patrioci”, ale patriotyzm ten nie przeszkodził im wykonać na giel-

O eksoorcie polskich miódów pitnych

Polskie miody pitne stanowią doskonały produkt eksportowy o świetnych tradycjach i znajdują coraz więcej zwolenników nawet pośród wybrednej klienteli zagranicznej. To też, z prawdziwym zadowoleniem dowiadujemy się o sukcesach znanej wytwórni H. Makowskiego w Kruszwicy na gruncie amerykańskim, gdzie przedstawicielstwo tej wytwórni posiada firma Austin, Nichols & Co w

Warszawie, przed laty czterema, w czasie gwałtownej gorączki ziołotarskiej, słynnego „ciecia cesarskiego”, wakułki którego bardzo wielu klientów „firmy” i pomniejszych graczy giełdowych zostało ofiarą. „Cesarzkie” to „ciecie” wytworzone przez Wawelberga i Rotwanda, w Warszawie zaś po „cesarskim cieciu” pp. Wawelberg i Rotwand zajęli się urządzaniem średniej szkoły technicznej (im. H. Wawelberga i St. Rotwanda - przypisek), budową tanich mieszkań dla robotników i innymi wydaniami dla pisarzy i artystów. Nie zapomnieli też o prasie warszawskiej, której pełna organa otrzymują od firmy „Wawelberg i Rotwand” subwencje. (Pismo tygodniowe „Społeczność” - literackie „Rola” z dn. 11 listopada 1899 r. (nr. 16). Kronika bieżąca krajowa i zagraniczna).

Niejednego Polaka zainteresują kuliszy tego „ciecia cesarskiego”, które zastosował w stosunku do społeczeństwa chrześcijańskiego „wybitny działacz społeczny” w Warszawie Hipolit Wawelberg. Bardzo obszernie pisał o tym „Rola” z dn. 11 grudnia 1897 r. (nr. 50) w artykule p. t. „Na posterunku”:

„Przez cały rok 1895 do listopada, giełda warszawska była siedziwą niewyłącznie orgji spekulacyjnej. A i dziś pamiętamy przecież sławne widowisko, — wystrząsanie na scenie słynnego „Lilipopy”, „Wagony”, „Starać-wieć” i „Patriotów”. Słowem cała ta maskarada „akcyj”, o której przedtem nikt nie pisał i której kurs był słaby, a której teraz, z inicjatywą „jednego z najstarszych domów bankowych” doszło do wysokości niebywałej, szalonej. Ową dom nieżyłką o-

perował na rachunek własny, ale celem podsyłania hazardu, lombardował (przyjmując w zastaw „papierów”) milionowe sumy, bez względu na moralną wartość pożyczającego. Wobec szalonych różnic cen zwykłych, rozwinęła się tam (w „domu”) gospodarka taka dołowna i taka samowolna, że jedne i te same papiery, jednego i tego samego dnia wycotywało i znowu lombardowano, licząc po wyższych coraz kursie. Ową tedy dom bankowy obracał dziennie milionowymi sumami tym większymi, że działając na dwa fronty. A z jaką działalnością gorliwością, i jak hazard popierał, wystawczy gdy się powie, że różnym młodym ludziom, naturalnie w grę równie wciągającym, którzy „prócz pieniędzy nie mieli nic”, lombardował „akcje” w sumie przekraczające 200 tys. rs. W opowiadaniach z tysiąca i jednej nocy” nie było chyba rzeczy bardziej ciekawych. Ale ote wszystkie gotowe: „Lilipopy”, „Wagony” etc. wysrubowane do wysokości, o jakiej się nigdy i nikomu nie śniło, publiczność grająca ziołotą za nie miliony, trzeba więc teraz cały ten zarobek

GZŁOWIEK INTERESU POWINIEN CZYTYWAĆ

Wydawnictwa Gospodarcze, a wśród nich przedewszystkiem

TYGODNIK HANDLOWY

Organ Stowarzyszenia Kupców Polskich

Wystarczy kilka słów na pocztówce, a numer okazowy będzie niezwłocznie wysłany

WARSZAWA, UL. ŻELNA 50 — TELEFON 545-50

uczciwy umiarkowanie zrealizować. Chwili odpowiednia ku temu oznaczono na sierpień 1895 r. i wtedy to „jeden z najstarszych domów bankowych” wykonał operację, nazwaną w języku rosyjskowsko-giełdowym: „cieciem cesarskim”. Najpierw tedy „przypuściwszy do zmywu” świeżo na grze wyrosłych potentatów niektórych, oż „dyrektorów jednego z banków”, posprzedał wraz z nimi, cichaczem, papiery swoje po wysokim kursie, a następnie w wielkiej, bardzo wielkiej tajemnicy, posprzedał niemal wszystkie, zastawione u niego „akcje” cudze. Miliony wpłynęły i to był „zysk”, który należało jeszcze uprawomocnić. Nagle przeto w instytucjach bankowych poczyną braknąć notówek, gdzieś się schowała tak, że ani jej wyszukać. Równocześnie zachodzą wypadki polityczne, wprowadza się w Transwalu, ale zawsze zachodzą, — i oto wraz z nimi zjawia się racja (!) do gwałtownego obniżenia kursu „papierów”. Wszystko wy-

sows po 1.375 rubli; akcje „Rudeki” i „Sp.” z 1.900 na 980; „Zawiercie” z 770 na 505; „Wagony” z 130 na 120. A że to robiono nie tylko w Warszawie, ale na dwa fronty, więc owe sprzedaże przymusowe, odbywające się przez dni piętnaście czy dwadzieścia, przyniosły głównym mieniom czystego zysku do sześciu milionów rubli. „Cesarzkie ciecie” udało się znakomicie.”

Teraz widzimy więc jak służył się społeczeństwu polskiemu Hipolit Wawelberg. Nie przeszkadzało to jednak organizatorom wystawy „Warszawa wczoraj, dziś, jutro” umieścić w dowodzie bankiera który srujnował tysiące Polaków, obok ludzi tej miary, co ks. Skarga, ks. Boduen, Staszko i inni.

PIĘCIORACZKI KANADYJSKIE JEDZĄ ŚNIADANIE NA POWIETRZU

Nieoficjalne wyniki wyborów w Warszawie

	N. K. R.		O. Z. N.		P. P. S.		Str. N.		Bund		Żydzi		Inni	
Okręg	głosy	mand.	głosy	mand.	głosy	mand.	głosy	mand.	głosy	mand.	głosy	mand.	głosy	mand.
I	20.019	1	73.491	4	46.624	3	16.497	1	—	—	—	—	10.171	0
II	8.383	0	27.796	2	24.890	2	10.075	1	—	—	—	—	8.228	0
III	—	—	28.101	2	43.494	3	10.402	0	—	—	—	—	1.196	0
IV	26.397	1	53.219	3	50.529	3	37.989	2	39.280	1	37.130	—	5.507	0
V	5.032	0	15.883	2	7.923	1	3.337	0	—	—	—	—	698	0
VI	14.576	1	27.652	2	19.471	1	13.182	1	—	—	—	—	4.656	0
VII	5.899	0	11.045	1	6.616	1	5.933	1	—	—	—	—	873	0
VIII	16.739	1	31.133	2	16.007	1	10.389	1	2.794	0	4.556	0	8.927	0
IX	3.258	0	10.097	1	5.257	1	3.853	0	—	—	—	—	1.973	0
X	—	—	15.963	0	—	—	—	—	100.168	5	73.598	2	—	0
XI	12.048	—	6.420	1	4.716	—	3.396	0	12.480	2	6.802	0	190	0
XII	—	—	86.802	3	76.518	4	29.757	1	—	—	—	—	8.116	0
XIII	—	—	27.249	1	15.888	1	7.580	0	53.048	3	24.821	0	1.939	0
XIV	—	—	12.526	1	7.888	0	5.790	0	43.818	4	11.524	0	840	0
XV	8.883	0	43.844	3	30.483	3	13.823	1	—	—	—	—	4.136	0
XVI	13.764	0	74.153	4	60.888	3	19.938	1	—	—	—	—	8.269	0
XVII	20.109	1	71.578	3	39.796	2	16.112	2	18.723	1	6.480	0	7.063	0
XVIII	1.557	0	18.411	3	9.589	1	1.599	0	—	—	—	—	2.235	0